

Ogłaszamy nabór artykułów do nr. 67/2026 czasopisma "Muzealnictwo"

Call for Papers

tom 67/2026 czasopisma „Muzealnictwo”

AI w muzeach – szanse i zagrożenia

Termin nadsyłania tekstów: 3 maja 2026 r.

Publikacja numeru: listopad 2026 r.

Kolegium czasopisma „Muzealnictwo”, pod kierownictwem redaktorów naczelnych – dr Pauliny Florjanowicz i jej zastępcy dr. hab. Adama Szpaderskiego, prof. SWPS, ogłasza nabór artykułów do nr. 67/2026.

Temat przewodni bieżącego tomu to *AI w muzeach – szanse i zagrożenia*.

Sztuczna inteligencja coraz wyraźniej zaznacza swoją obecność w instytucjach kultury, w tym w muzeach. Algorytmy wspierają procesy dokumentacji zbiorów, analizę danych, personalizację doświadczeń zwiedzających, a także tworzenie narracji wystawienniczych. Jednocześnie rozwój AI rodzi istotne pytania dotyczące etyki, transparentności, odpowiedzialności, ochrony dziedzictwa oraz roli człowieka w muzeach.

W związku z tym zapraszamy muzealników, specjalistów z zakresu humanistyki cyfrowej, badaczy prawa, technologii oraz studiów nad kulturą do nadsyłania artykułów do numeru tematycznego poświęconego zastosowaniom sztucznej inteligencji w muzeach – jej potencjałowi, ograniczeniom i zagrożeniom.

Zależy nam na poznaniu i przedstawieniu czytelnikom studiów przypadków, analiz wdrożeń, refleksji metodologicznych oraz artykułów o charakterze interdyscyplinarnym.

Proponujemy następujące obszary tematyczne (lista otwarta):

- zastosowania AI w zarządzaniu zbiorami muzealnymi (katalogowanie, digitalizacja, analiza danych, rozpoznawanie obrazów)
- sztuczna inteligencja w projektowaniu wystaw i narracji muzealnych
- AI a doświadczenie zwiedzającego (personalizacja, interakcja, dostępność, inkluzywność)
- wirtualne muzea, chatboty, asystenci głosowi i systemy rekomendacyjne
- AI w edukacji muzealnej i mediacji kulturowej
- etyczne aspekty wykorzystania AI w muzeach (bias, transparentność, odpowiedzialność algorytmiczna)
- ochrona dziedzictwa kulturowego a automatyzacja i uczenie maszynowe
- prawa autorskie, własność danych i kwestie prawne związane z AI
- wpływ AI na role zawodowe w muzeach i kompetencje pracowników
- krytyczne i spekulatywne perspektywy: przyszłość muzeów w erze sztucznej inteligencji
- porównania międzynarodowe i analizy dobrych praktyk.

Temat główny numeru dopełnią inne teksty z zakresu muzealnictwa. Artykuły zaakceptowane do publikacji będą zamieszczane w czasopiśmie w następujących działach:

- przegląd trendów
- studia i analizy
- głosy praktyki
- recenzje i noty
- kronika.

Chętnie opublikujemy również recenzje wystaw. Zachęcamy do pisania i kontaktu z Redakcją.

Teksty będą publikowane w formie elektronicznej, w otwartym dostępie, na stronie internetowej www.rocznikmuzealnictwo.nim.gov.pl. „Muzealnictwo” znajduje się na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (100 punktów).

Artykuły, w języku polskim lub angielskim, przygotowane zgodnie z zasadami publikacji dostępnymi na stronie internetowej rocznika (<https://rocznikmuzealnictwo.nim.gov.pl/index.php/m/about/submissions>), prosimy przysyłać do 3 maja br. na adres sekretarza redakcji: mkocus@nim.gov.pl. Każdy artykuł jest poddawany procesowi recenzijnemu zgodnie z zasadą double-blind-review. Redakcja nie przyznaje wynagrodzenia za opublikowane teksty i zastrzega sobie prawo ich wyboru.

